

Fagligt fællesskab

For pædagogikken og dens vilkår

**Beretning og fremtidigt arbejde
2024-2026**

BUPL
HOVEDSTADEN

Indhold

- 3 Historisk lønløft baner vej for kamp om bedre vilkår og pædagogikken
- 4 OK24 skal endelig sikres gennem lokale lønforhandlinger
- 5 Fremtidige kampe for ligeløn, realløn og et bæredygtigt arbejdsliv
- 6 Pædagogik er ikke en formel i en regneark
- 8 Fritidspædagogikken i egen ret
- 10 Nye børnetal er en mulighed for at hæve pædagogandel og sikre kvalitet
- 11 Uddannelse: mere faglighed, anerkendelse og respekt, tak
- 12 Et dårligt arbejdsmiljø belaster mere, når vi ikke snakker om det
- 14 Stigende kompleksitet presser vores pædagogfaglige ledere

Fremtidigt arbejde til afstemning

BUPL Hovedstadens forslag til fremtidigt arbejde i den kommende periode fra 2024-2026 fremgår af en markeret boks i forlængelse af forskellige artikler. Det er disse, vi stemmer om ved generalforsamlingen den 3. oktober 2024.

Eksempel:

BUPL Hovedstaden vil arbejde for, at....

Historisk lønløft baner vej for kamp om bedre vilkår og pædagogikken

BUPL Hovedstaden er særligt stolt over vores bidrag i lønkampen. Vi er bevidst en aktivistisk fagforening, som påtager os at gøre BUPL synlige i hovedstaden i forbindelse med diverse politiske demonstrationer – både lokalt og nationalt. BUPL Hovedstadens medlemmer gjorde et samlet BUPL synligt under lønkampen, og efter flere års strategisk indsats, fik vi et markant lønløft. Det er nu et nyt afsæt for vores fortsatte kamp for bedre løn og vilkår for vores medlemmer.

Lønnen alene får ikke flere til at vælge pædagogfaget til, og de næste par år intensiverer vi kampen for pædagogers og pædagogikkens vilkår i institutionerne og på pædagoguddannelsen. Det er afgørende for at løse rekrutteringskrisen, sikre pædagogandelen, skabe gode og meningsfulde arbejdsmiljøer samt styrke fagligheden.

BUPL Hovedstaden arbejder for at få mest mulig indflydelse på de kommunale beslutninger, så vores medlemmer og pædagogikken får bedst mulige vilkår. I en tid, hvor flere børn og unge er i stigende mistrivsel, er det endnu vigtigere, at der træffes politiske beslutninger, som muliggør at kunne lave de rette pædagogiske indsatser samt at kunne tiltrække og tilknytte flere pædagoger i vores fire kommuner.

Nye prognoser for børnetallene påvirker vilkårene for pædagoger og ledere i institutionerne i Dragør, Frederiksberg, København og Tårnby. BUPL Hovedstaden opfordrer kommunerne til at bruge børnetallene som mulighed for at investere i pædagogik og pædagogandel.

Fritidsområdet udfordres voldsomt af forslaget om en ny skolelov, hvor man igen vil forkorte skoledagen uden at tilføre fritidsområdet flere ressourcer til at håndtere en udvidet åbningstid og et øget børnetal. Klubberne er decideret truet, men vi kæmper vedholdende for deres eksistens og berettigelse.

Som professionsfagforening arbejder BUPL Hovedstaden for at sikre vilkårene for pædagoger, pædagogfaglige ledere, professionen og pædagogikken. For at repræsentere medlemmerne bedst muligt og nå vores politiske mål, er vi afhængige af at være et stærkt fagligt fællesskab. Et afgørende bindeled mellem medlemmerne og BUPL Hovedstaden er tillidsrepræsentanterne. Derfor prioriterer vi at styrke vores tillidsrepræsentanter og deres kompetencer. Senest har vi optimeret og udviklet en ny TR-uddannelse, som både opkvalificerer nye og erfarne tillidsrepræsentanter. Derudover har BUPL Hovedstaden et mål om, at alle institutioner har en tillidsrepræsentant.

Tak for, at du som medlem er en del af vores faglige fællesskab og kampen for pædagogikken!

OK24 skal endelig sikres gennem lokale forhandlinger

BUPL lykkedes med at få en ambitiøs overenskomst aftale igennem ved OK24. Den nye overenskomst indfrier mange af pædagogernes krav, men kompromiset har været, at dele af aftalen alene er en ramme, og det udfordrer de lokale forhandlinger. Det betyder nemlig, at de enkelte elementer først skal forhandles endeligt på plads mellem fagforening, forvaltning eller anden arbejdsgiver, før de dele af overenskomsten kan udmøntes. Forhandlingerne har været i gang siden forsommeren, og både processen for forhandlingerne samt mængden af forhandlinger er mere omfangsrige end sædvanligt. For at få alle dele af OK24-aftalen med i de lokale lønaftaler, forhandler BUPL Hovedstaden med mange forskellige arbejdsgivere, der ofte har en anderledes indstilling og vilje til forhandlingsarbejdet.

Samtidig forsøger BUPL Hovedstaden at mindske forskellene på tværs af kommunerne, så der ikke er pædagoger, der bliver stavnsbundet pga. lokale vilkår for ansættelsen. Det skal være muligt at tage lønelementer med til nye stillinger mellem kommuner og områder.

Det er også en mærkesag for BUPL Hovedstaden, at lønaftalerne bliver mere forståelige, gennemsigtige og tidssvarende, så man bedre kan sikre, at dét der er aftalt, faktisk bliver overholdt.

Arbejdstidsaftaler skal sikre skemalagt forberedelsestid

Den nyeste forskning har endnu en gang sat forberedelse på dagsorden, når det handler om pædagogisk faglighed, kvalitet og arbejdsglæde. BUPL pressede på, for at arbejdstidsaftalerne også blev en del af OK24. Det lykkedes at lave et aftalepapir, som er et afsæt for lokale forhandlinger. Konkret vil BUPL Hovedstaden arbejde for, at alle vores medlemmer får skemalagt forberedelsestid. Samtidig er det BUPL Hovedstadens ambition, at de nye arbejdstidsaftaler i højere grad kan rammesætte og imødekomme flere medlemmers stigende ønske om større fleksibilitet i deres arbejdsliv.

Et synligt og engageret BUPL Hovedstaden

BUPL Hovedstaden bidrog i høj grad til den store fælles lønkamp. Det lykkedes BUPL at sikre pædagoger og pædagogfaglige ledere en historisk stor lønfremgang ved OK24 og de forudgående trepartsforhandlinger. Ved trepartsforhandlingerne fik pædagogerne en stor andel af de 3 mia. kr., som dog var betinget af, at det skulle skrives ind i overenskomsterne under OK24. Samlet set har vi sikret vores medlemmer en gennemsnitlig lønfremgang på 4.000 kr. om måneden for fuldtidsansatte.

BUPL Hovedstadens medlemmer gjorde sig særligt bemærket ved at møde talstærkt op ved forhandlingerne, hvor et hav af magenta og bordeaux skyllede ind over forhandlerne.

Tak for jeres store indsats!

De fleste private institutioner får også værdi af trepartsaftalen

Det var vigtigt for BUPL, at flest mulige medlemmer fik værdi af trepartsaftalen – også det private område. Det er stort set lykkedes.

Umiddelbart efter OK24 forhandlede BUPL Hovedstaden med Frie Grundskoler og paraplyorganisationerne, og sikrede medlemmerne en lønstigning svarende til værdien af trepartsmidlerne. BUPL Hovedstaden fortsætter lignende lønforhandlinger med de øvrige private institutioner i vores kommuner.

Fremtidige kampe for ligeløn, realløn og et bæredygtigt arbejdsliv

Trods den største lønfremgang til pædagoger nogensinde, er der stadig meget at kæmpe for.

Treparten blev forhandlet ud fra et rekrutteringsperspektiv, og sikrede dermed hverken ligeløn eller et opgør med Tjenestemandereformen fra 1969. De traditionelle kvindefag er stadig bagud, når det kommer til overenskomstrettigheder. Lige løn for lige arbejde og uddannelsesniveau er altså stadig en mærkesag for BUPL, som kommer til at fylde ved de næste OK-forhandlinger.

Efterspørgslen på et bæredygtigt arbejdsliv med øget fleksibilitet og mulighed for at gå op eller ned i tid vil nok også være en fælles dagsorden ved OK26. Drøftelser om ferie, frihed samt helt nye modeller for, hvordan arbejdet kan tilrettelægges og afvikles, er fyldt med dilemmaer. Det er en debat, der vokser, og som vi følger tæt og har internt i BUPL Hovedstaden. Det er dog vigtigt for BUPL Hovedstaden, at fleksibilitet ikke bliver på bekostning af fællesskabet og det samlede arbejdsmiljø.

Realløn: der skal også være plads til pædagoger i hovedstaden

Sikring af reallønnen over tid er en evig udfordring ved alle overenskomster. Set i lyset af de rekrutterings- og fastholdelsesudfordringer, der er inden for pædagogprofessionen, samt et stort råderum i de offentlige finanser, er det oplagt at presse på for en sikring af reallønnen i de kommende år.

Realløn for pædagoger på landsplan er en svær diskussion, da der er store geografiske forskelle i forhold til det økonomiske råderum. BUPL Hovedstadens medlemmer bor hovedsageligt i Dragør, Frederiksberg, København og Tårnby, og her er boligudgifterne væsentlig højere end mange andre steder i landet. Det er et faktum, at pædagoglønnen rækker til mindre i de ovennævnte kommuner. Det gør det endnu sværere at tiltrække og tilknytte pædagoger i hovedstaden.

BUPL Hovedstaden vil arbejde for at sikre de bedst mulige lønvilkår med fokus på ligeløn, realløn og et bæredygtigt arbejdsliv. Vi vil sikre arbejdstidsaftaler herunder skemalagt forberedelsestid.

Pædagogik er ikke en formel i et regneark

Vores område har brug for en større politisk velvilje og et større mod til at lave mere stabile og bæredygtige budgetter, der giver ro og rum til grundlæggende pædagogisk arbejde og ledelse.

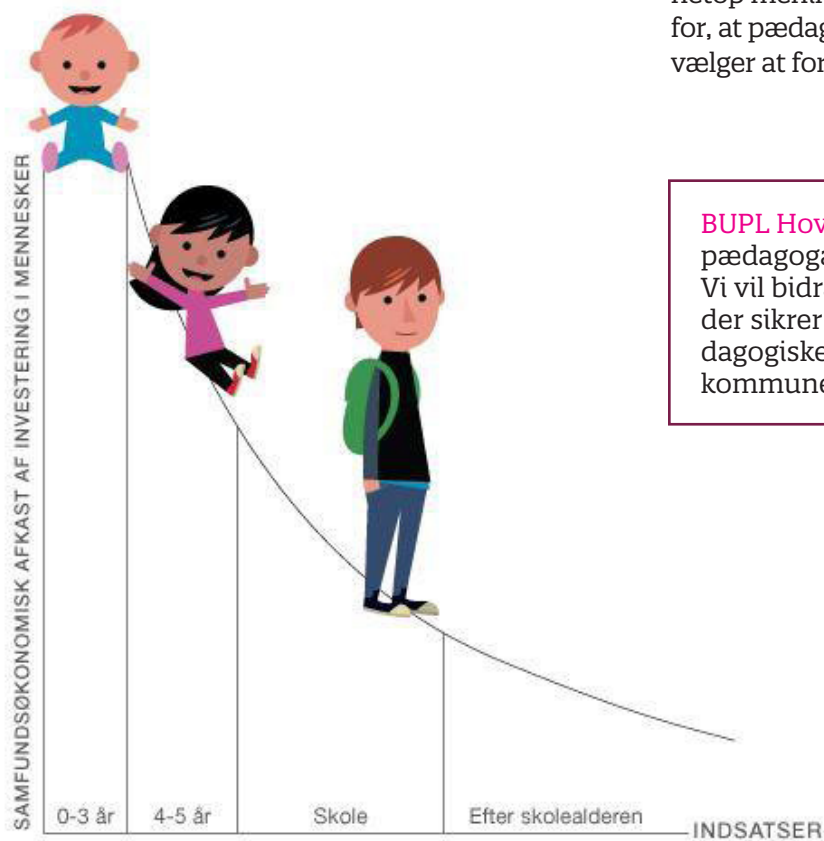
Pædagogisk arbejde er afhængige af rammerne og kulturen, hvor det formes og udføres, men påvirkes også meget af økonomien, der ligger bag. Når kommunen flytter rundt på budgetposter i et excel-ark, får det konsekvenser i institutionerne. Her er de forskellige poster lig med børn, pædagoger, tilskud til ekstra ressourcer, opkvalificering af personale og så videre. BUPL Hovedstaden minder konstant lokalpolitikere og forvaltning om, at tallene dækker over en virkelighed, hvor børn, forældre, pædagoger og pædagogfaglige ledere bliver påvirket af deres beslutninger – på godt og ondt.

Det politiske arbejde kompliceres yderligere af, at retningslinjerne og beslutningstagerne for børne- og ungeområdet udfordres på flere plan – nationalt, regionalt og kommunalt.

'Når du strammer garnet – kvæler du jo barnet'

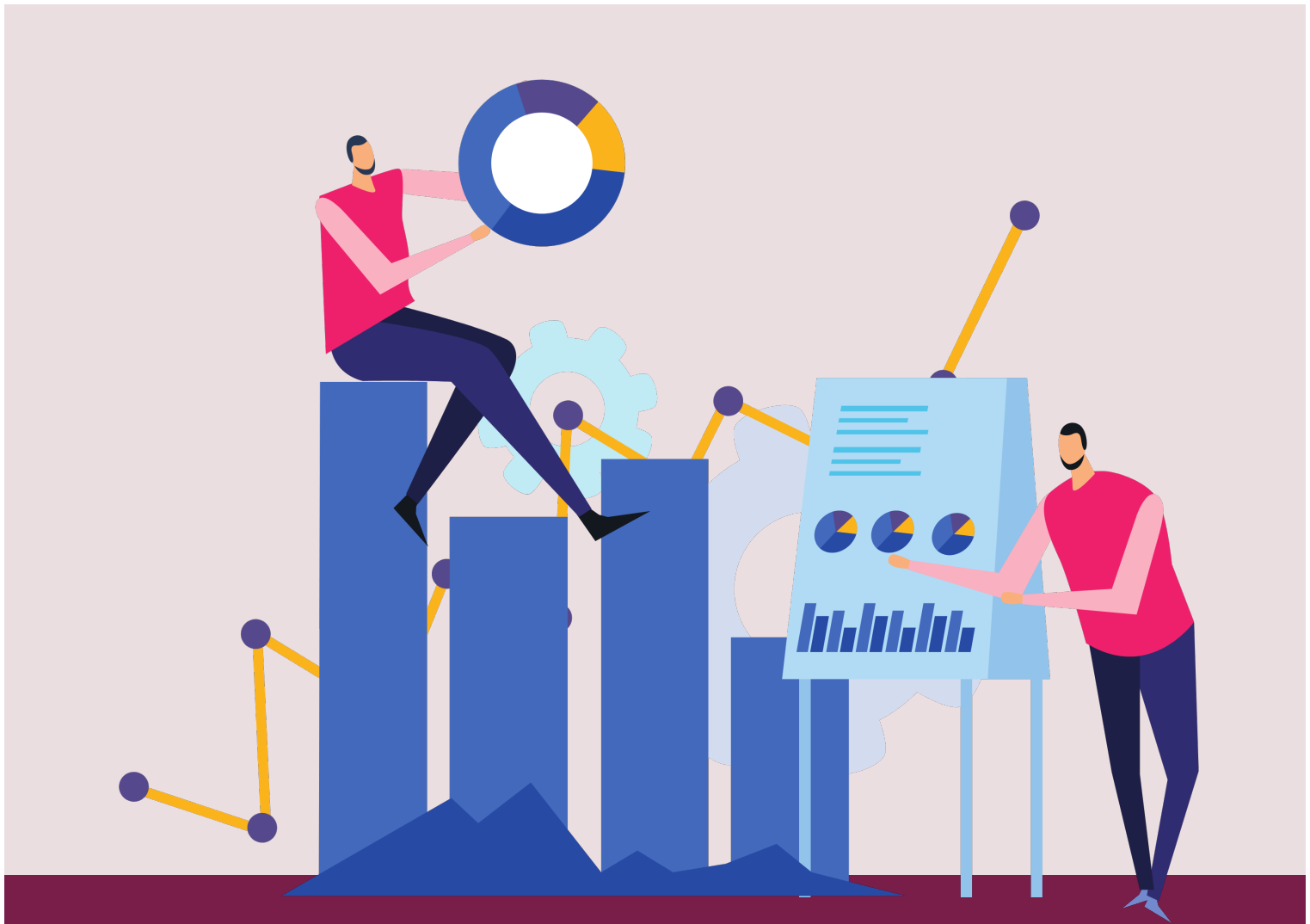
Stramme økonomiaftaler, smalle finanslove, høj inflation og mærkbare prisstigninger presser velfærden i bund. Det påvirker hele vores samfund – ikke mindst børne- og ungeområdet. Det er problematisk, når vilkårene bliver så forringet, at der mange steder ikke engang er mulighed for at tage sig af den pædagogiske kerneopgave.

Det er særligt udgifterne til det specialiserede områder, der er steget voldsomt. For at få dækket merudgifterne har kommunerne fået for vane at genåbne budgetterne og lade almenområdet bidrage til medfinansiering dels ved at indføre besparelser og hæve inklusionsprocenten. Komplexiteten og kravene øges dermed, og det slider på arbejdsmiljøet for både pædagoger og pædagogfaglige ledere, når der tilmed skæres i ressourcer. Det er risikabelt for driften og bæredygtigheden, når det der skal give arbejdet mening bliver trængt i baggrunden. Vi ved, at netop meningsløshed kan være udslagsgivende for, at pædagoger og pædagogfaglige ledere vælger at forlade faget.

BUPL Hovedstaden vil arbejde for at hæve pædagogandelen og sikre stabile budgetter. Vi vil bidrage med viden samt løsninger, der sikrer ordentlige rammer for det pædagogiske arbejde og pædagogisk kvalitet i kommunerne.

HECKMAN-KURVEN

Skrot budgetloven – giv tid og plads til pædagogisk faglighed, kvalitet og trivsel

Budgetloven står i vejen for en tilstrækkelig bæredygtig velfærd, da den favoriserer kortsigtede politiske prioriteringer tilpasset en fireårig valgperiode.

Det medfører ofte, at udgifter skubbes til fremtiden og derfor over tid stiger eksplosivt. Det er ikke som sådan en nyhed og på trods af opråb fra BUPL og mange andre organisationer omkring stigende mistrivsel blandt børn og unge, er vi stadig langt forbi rettidig omhu i forhold til at sikre forebyggelse og de rette indsatser i økonomien herunder pædagogandel, faglige ressourcer, prioritering af uddannelse og ordentlige rammer og vilkår for sunde pædagogiske miljøer.

En anerkendt økonomisk teori kaldet Hechmanns kurve peger netop på det fornuftige i at gøre det modsatte af kortsigtede budgetmodeller. Teorien viser, at jo tidligere man investerer og arbejder med forebyggelse, jo

større er effekten.

Kommunerne beder om større budget til lokal velfærd

I slutningen af juni 2024 indgik regeringen og KL en aftale, som sikrer kommunerne 3,4 mia. kr. mere til velfærd. Det er positivt, og BUPL Hovedstaden bakkede op om fagforeningens fire kommuner. Aftalen indhenter dog langt fra 15 års besparelser i vores dagtilbud og fritidsinstitutioner. Samtidig gør rammerne for kommuneaftalen det vanskeligt at få et overblik over, hvordan økonomien konkret fordeles i kommunerne. Det betyder, at det ikke er sikkert, at det velfærdsloft, der er forhandlet mellem KL og regeringen bliver reelt. Kommunerne kommer nemlig til at lægge budget med uvished om tekniske mellemregninger.

Fritidspædagogikken i sin egen ret

BUPL Hovedstaden mener, at det er på tide med en fritidslovgivning i egen ret, som er pædagogisk funderet og sikrer plads, ressourcer og økonomi til det fritidspædagogiske område. Der skal være selvstændig ledelse i SFO'er og klubber, fordi pædagogisk ledelse tæt på den pædagogiske praksis understøtter sparring, udvikling og efteruddannelse. Det er essentielle elementer for god pædagogik og arbejdsglæde.

Politiske beslutninger spænder ben for det fritidspædagogiske område og trivlsen

Gennem flere år er det fritidspædagogiske område blevet udhulet af politiske beslutninger og lovgivning. Oftest bruges trivselskrisen som argument for at økonomien i kommunerne er presset, og det vidner om manglende

forståelse for pædagogisk faglighed. Det er dybt frustrerende, at pædagogernes faglige råderum og ressourcer bliver så voldsomt reduceret i fritidsinstitutionerne, når det netop er pædagogers faglighed, der kan mindske og forebygge den stigende mistrivsel blandt børn og unge.

Der er også politiske overvejelser om at placere fritidsinstitutionerne under Skole- og Folkeoplysningsloven, hvilket blandt andet vil gøre det muligt at hæve forældrebetalingen. Det vil være en uklog politisk beslutning, der kan afskære særligt socialt udsatte familier muligheden for at vælge tilbuddet til. Det sætter det samlede børne- og ungefællesskab på spil med risiko for øget mistrivsel hos den enkelte.

Klubberne er under konstant politisk beskydning i form af nedskæringer,

BUPL Hovedstaden vil arbejde for, at fritidsinstitutioner og fritidspædagogik kommer i sin egen ret herunder fordeling af pædagogressourcer, selvstændig ledelse og egen økonomi.

lukningsvarsler eller lovændringer. BUPL Hovedstaden fortsætter med at kæmpe for deres eksistens, og forsøger vedholdende at få lokalpolitikere og forvaltning til at forstå, at klubberne er et afgørende tilbud, hvor unge har et trygt sted at danne sunde relationer med andre unge gennem støtte fra pædagoger.

Ny skolelov bør udløse større økonomi til fritidsinstitutionerne

I 2024 er der stillet forslag om en ny skolelov, som igen vil forkorte skoledagen. Hvis loven vedtages, betyder det, at fritidsinstitutionerne skal udvide deres åbningstid og i nogle timer får et øget børnetal. Aftalen lægger op til lokale beslutninger om yderligere forkortelse af skoledagen. BUPL Hovedstaden arbejder for, at kommunerne i så fald træffer beslutning om, at skoledagen bliver forkortet på alle skoler. Samtidig kæmper vi for, at kommunerne bruger økonomien i timebanken eller som minimum tilbagefører de midler, som fritidsinstitutionerne fik inddraget, sidst man lavede skoleloven om. Overordnet arbejder vi for større ligeværd og politisk anerkendelse af skole- og fritidsområdet, som skal resultere i en retfærdig tildeling af økonomiske midler.

Pædagogisk arnested og trygt frirum for børn og unge

I fritidsinstitutionerne værner man om og guider til gode fællesskaber, der drives af fælles interesser og værdier i et rum fri for præstationspres. Her kan børn og unge danne relationer med jævnaldrende med støtte og facilitering fra engagerede og kompetente pædagoger.

For alle, især børn i udsatte positioner, kan det have store konsekvenser for deres trivsel og tilhørsforhold, når de ikke er en del af et pædagogisk miljø i fritiden. Pædagoger er særligt gode til at støtte børn og unge, der har svært ved at danne relationer og har brug for hjælp til hensigtsmæssige mestringsstrategier. Især for udsatte børn og unge er pædagoger nogle af de eneste stabile voksne i deres liv.

Mere pædagogisk faglighed er en investering mod mistrivsel

Pædagogers kompetencer og viden om børnegruppen i forskellige kontekster er også gavnlig i skolen. Deres indsigt i børnenes ageren i fritidsinstitutionerne kan bidrage positivt til perspektivet på børnene i skolerummet. Pædagogerne har faglige redskaber til blandt andet at styrke børns sociale kompetencer og få børnenes selvværd til at blomstre, hvilket smitter positivt af på deres evne til at indgå i en skolekontekst. Det er en vigtig anerkendelse af det pædagogiske arbejde samt opfattelsen af pædagoger og deres betydning for børn og samfundet.

Mange kommuner har en strategi for at skabe bedre trivsel, og BUPL Hovedstaden arbejder for, at pædagogers kompetencer i højere grad anerkendes, bruges og anses som afgørende for trivselen blandt børn og unge – både i fritiden og i skoletiden. Derfor vil vi også arbejde for, at det skal være muligt at have fuldtidsstillinger på fritidsområdet, og at pædagoger skal have mere indflydelse i skoledagen med blik for en balance mellem, hvordan pædagogernes tid fordeles i skole og fritidsinstitutionen og med respekt for den pædagogiske faglighed.

Nye børnetal er en mulighed for at hæve pædagogandel og sikre kvalitet

I 2024 kom der nye børnetal, der viste, at der lokalt kommer henholdsvis langt færre eller markant flere børn end først antaget. I flere kommuner har det betydet lukninger eller omlægninger af institutioner, mens en anden kommune pludselig mangler 200 pladser.

Samtidig er de faldende børnetal hurtigt blevet en generel politisk fortælling, der afblæser pædagogmanglen, men det afviser BUPL. Alt for mange og stadig flere børn og unge er i mistrivsel, og de har krav på en pædagog, der har de rette faglige kompetencer til at rumme dem i et miljø, hvor de kan trives. Og der er pædagoger, som har brug for kolleger, de kan sparre med og udvikle sunde pædagogiske miljøer sammen med – det gavner børnene og arbejdsglæden.

De nye børnetal, der viser en generel lavere stigning på landsplan end forventet, ændrer ikke på, at der fortsat mangler pædagoger og fremover vil mangle endnu flere. Der er store årgange af pædagoger, som går på pension, mens der er et rekordlavt optag på pædagoguddannelsen. Det kalder på en ekstraordinær politisk indsats.

Investér i pædagogisk kvalitet og skab attraktive pædagogiske miljøer lokalt

Uanset om børnetallet lokalt er faldende eller stigende, mener BUPL Hovedstaden, at det er en mulighed for at investere i den lokale pædagogiske kvalitet.

BUPL Hovedstaden opfordrer lokalpolitikere og forvaltninger til, at man udnytter potentialet, der hvor børnetallet falder, for at sikre gode

pædagogiske miljøer med høj pædagogandel, mindre børnegrupper, tid til forberedelse og dermed bedre forudsætninger for et solidt fundament for arbejdet med inklusion. Det vil samtidig øge muligheden for at kunne tilknytte professionelle pædagoger i kommunen. De steder, hvor børnetallet stiger, opfordrer BUPL Hovedstaden politikerne og forvaltningen til at træffe kloge beslutninger og investere i pædagoger og pædagogfaglige ledere, når der skal rekrutteres, så det faglige fundament for at kunne skabe flere attraktive pædagogiske miljøer støbes. I den forbindelse vejleder BUPL Hovedstaden også de pædagogfaglige ledere i, hvordan de har mulighed for at hæve pædagogandelen lokalt ved at opkvalificere gode medhjælpere til pædagoger gennem merituddannelsen.

Manglende politisk viden om pædagogisk faglighed og kvalitet

BUPL Hovedstaden belyser gang på gang kompleksiteten og værdien af det pædagogiske arbejde over for politikere og forvaltninger. Vi kæmper for, at pædagoger og pædagogfaglige ledere opnår en større anerkendelse i samfundet, så der fra politisk side tilføres de nødvendige ressourcer til, at pædagoger kan understøtte alle børn og unge, arbejdsmiljøet forbedres og fagligheden styrkes, flere vil blive i faget og nye får lyst til at uddanne sig i vores vigtige profession. Men der er stadig et stykke vej endnu til denne anerkendelse og forståelse for pædagogikken – og det starter allerede ved pædagoguddannelsen, som BUPL kæmper for, at politikerne prioriterer.

Uddannelse: mere faglighed, anerkendelse og respekt, tak!

For at tiltrække og tilknytte pædagoger er det centralt at få en bedre pædagoguddannelse, sikre ordentlige praktikforhold og læringsmiljøer for de studerende samt øge mulighederne for at kunne efteruddanne sig inden for faget.

Pædagogisk kvalitet forudsætter en faglig ballast, som pædagoguddannelsen skal være garant for. Desværre har mange års besparelser på uddannelsen og forringelser af vilkår i institutionerne gjort det sværere at opnå en tilstrækkelig faglighed, som matcher virkeligheden. Den manglende forståelse for pædagoguddannelsen kontra andre pædagogiske uddannelser fører til kortsluttede politiske holdninger om, at fx pædagogiske assistenter kan erstatte pædagoger. Men der er kerneopgaver som pædagoger i kraft af deres uddannelse og faglighed kun må og kan løfte.

Bedre vilkår for professionen og de studerende

BUPL har i årevis kæmpet politisk for en ny og kvalitetssikret pædagoguddannelse, hvor især pædagogik og kreativitet igen får en plads på skemaet. Det er en svær kamp, hvor de politiske prioriteringer konstant skifter. I 2022 gav den daværende regering løfte om en total fornyelse af uddannelsen, men i foråret 2024 stillede den nuværende regering forslag om at forkorte pædagoguddannelsen til en toårig erhvervsuddannelse. Der er en tilbagevendende misforståelse blandt politikere om, at pædagogisk faglighed og praksis kan reduceres til børnepasning. Forslaget taler ned til professionen og de studerende, som brænder for pædagogfaget og dets kvaliteter.

Vi skal ikke have forkortet pædagoguddannelsen. Der er derimod brug for at sikre faglighed og kompetencer til at forme gode pædagogiske miljøer og sikre nye pædagoger forståelse og redskaber til bl.a. at kunne reflektere over egen praksis og i fællesskab om samarbejdet. De studerende vil gerne professionen, men de skal klædes bedre fagligt på til en kompleks hverdag med høje krav. Uddannelsen bør leve op til samme høje krav.

BUPL Hovedstaden styrker praktikvejledere og institutionerne

BUPL Hovedstaden vil sikre, at de studerende har gode og trygge læringsrum under praktikken. Studerende bør tages ud af normeringen og have reel mulighed for at afprøve deres faglighed. Der skal stilles krav til praktikinstitutionerne og vejlederne. BUPL Hovedstaden styrker praktikvejledernes kompetencer i at vejlede og udvikle den studerende dels i de pædagogiske opgaver og i at være en del af et arbejdsfællesskab.

I foråret 2024 var BUPL Hovedstaden medvært for en praktikvejlederdag med stor succes. Mere end 200 praktikvejledere deltog, og praktikvejlederdag forbliver et årligt arrangement.

En attraktiv pædagogisk karriere

Erfarne pædagoger skal sikres gode og relevante muligheder for at efter- eller videreuddanne sig inden for vores profession. Pædagoger skal ikke uddannes ud af faget, men styrkes yderligere, så de kan være med til at udvikle professionen.

Et dårligt arbejdsmiljø belaster mere, når vi ikke taler om det

I BUPL Hovedstaden har vi i de seneste år oplevet en kraftig stigning i antallet af henvendelser fra medlemmer vedrørende sygdommeldinger eller opsigelser, der bunder i moralsk stress, forråelse, vold og trusler. Stigningen er sket i takt med den voksende inklusionsopgave, samtidig med at der skæres i ressourcerne. Det presser alt sammen rammerne for det pædagogiske arbejde og påvirker dermed pædagogerne arbejdsmiljø. Desværre har det også alvorlige konsekvenser for børnenes trivsel. Det kommer i stigende grad til udtryk gennem udadreagerende, truende eller voldelig adfærd hos børn og frustrerede forældre.

Vi skal turde tale højt om, når vi slår os på arbejdsmiljøet, så problemerne kan blive håndteret af ledelsen, MED kan blive inddraget i tide og der kan findes en god løsning. Dialog er vigtig for at undgå, at frustrationerne vokser og enten peges selvbebrejdende indad, mistillidsfuldt mod kolleger og børn, at arbejdet synes meningsløst, eller at der skabes en forrået kultur, som afviger fra ens oprindelige pædagogiske idealer og værdier.

Bryd tabuet, så I sammen kan værne om arbejdsmiljøet og pædagogikken

Når vilkårene for det pædagogiske arbejde ikke er i orden, kan følelsen af afmagt eller frustration let opstå. Det er kroppens signal om, at vi skal reagere og sige fra. Hvis du eller en kollega bliver truet eller udsat for vold på arbejdspladsen, så sig det højt. Også selvom volden ofte begås af børn, der ikke kan konsekvensberegne eller handler i affekt. Uanset belastes man både fysisk og især psykisk, når man gentagne gange udsættes for vold eller på anden vis får overskredet en grænse.

Det er din leder, der i sidste ende bærer ansvaret for arbejdsmiljøet og har pligt til at tage hånd om problemet. Arbejdsmiljørepræsentanten og tillidsrepræsentant er også vigtige aktører for at sikre arbejdsmiljøet, og dem kan man også gå til. Det essentielle er at bryde tabuet, så der til trods for udfordringer eller rammeforringelser kan findes plads til god pædagogik og et trygt arbejdsmiljø.

Helle Bjerregaard, faglig konsulent i BUPL Hovedstaden

”Fælles for mange af henvendelserne om vold er, at det opfattes som et vilkår, at børn slår, og at det er noget, man som pædagog skal kunne håndtere. Det er et kæmpe problem, for så bliver der sjældent reageret på adfærden i tide. Det kan føre til en overbelastningsreaktion, der kan ende med en langtidssygemelding eller et farvel til institutionen eller faget. Det tjener hverken det enkelte medlem, arbejdsmiljøet, fællesskabet eller børnene.”

BUPL Hovedstaden vil styrke det lokale MED-samarbejde samt den kommunale MED-organisation, så arbejdsmiljøet herunder bl.a. vold og trusler håndteres ordentligt og i højere grad forebygges.

Stort behov for bedre dokumentation og tydelig personalepolitik

BUPL Hovedstaden mener, at vold og trusler skal registreres og håndteres systematisk i MED-systemet. Som fagforening forventer vi, at alle institutioner har en personalepolitik, der tager stilling til, hvordan man håndterer vold og trusler på arbejdspladsen. Både dokumentation og personalepolitik understøtter, at man lokalt kan lave målrettede indsatser og bedst muligt forebygge, at der sker flere eller nye episoder med vold eller trusler. Dokumentation er også et vigtigt politisk redskab, der afdækker omfanget og udviklingen af et problem. Derved bliver det tydeligere, hvornår problemet er generelt og skal håndteres af det kommunale MED-system eller politikere.

BUPL Hovedstaden vil sikre ordentlige rammer og redskaber til et godt arbejdsmiljø

BUPL Hovedstadens lokalpolitiske arbejde i forhold til arbejdsmiljø, handler om at sikre, at krav, ressourcer og forudsætninger hænger sammen. Det umuliggør det pædagogiske arbejde, når man med en hånd tildeler pædagoger flere opgaver, og med den anden fjerner ressourcer fra området. Fagforeningen arbejder derudover for at sikre en stærk MED-organisation i kommunerne, så den er bedre rustet til at gribe sager, når de udvikler sig til en generel problemstilling, som skal løses politisk. Det er derfor vigtigt, at der indsamles viden fra institutionshverdagen, der kan bruges konstruktivt i kommunens arbejde med arbejdsmiljø.

Moralsk stress og forråelse

Moralsk stress er oplevelsen af ikke at slå til fagligt og føle, at man svigter børnene og sin pædagogiske identitet. Moralsk stress belaster psykisk og kan sætte sig som egentlig stress.

Forråelse er, når man fraviger fra ens etiske og faglige værdier. Det sker gradvis i takt med, at man gentagne gange får overskredet sine grænser. Det er en uhensigtsmæssig forsvarsmekanisme, man inderst inde ved er forkert.

BUPL Hovedstaden er også optaget af at styrke det lokale MED-samarbejde i institutionerne.

BUPL Hovedstaden styrker både arbejdsmiljørepræsentanternes og tillidsrepræsentanternes kompetencer inden for arbejdsmiljø. På AMR-træffet i 2024 er temaet belastningspsykologi, og hvordan vi forebygger på individ- og gruppeniveau. På de seneste TR-møder har BUPL Hovedstaden præsenteret et oplæg om vold, trusler og hvordan man bør håndtere det på arbejdspladsen.

Den lokale lederforening vil understøtte lederne i, hvordan de bedre kan tage ansvar og leve op til deres forpligtigelse over for arbejdsmiljøet.

Hvordan forebygger og håndterer I vold og trusler på jeres arbejdsplads?

Find redskaber og vejledninger om emnet via QR-koden.

Stigende kompleksitet presser vores pædagogfaglige ledere

Vores ledere er pressede på en ny måde. Grundvilkårene ændres drastisk og i en fart, der gør arbejdsforholdene uforudsigelige og uholdbare. Summen er, at mange ledere oplever, at de ikke kan levere en kvalitet, de er stolte af, og det slider.

BUPLs vilkårsundersøgelse peger på, at kompleksiteten i ledelsesopgaven de senere år er steget fra et i forvejen højt niveau. Det skyldes bl.a. ændrede vilkår, øgede udfordringer og særlige behov hos børn og unge, pædagogmangel, stigende krav til administrativt arbejde, midlertidige omstruktureringer samt mange især praktiske småopgaver, som den pædagogfaglige leder ender med at blive ansvarlig for at løse.

Modsatrettede forventninger og krav mellem at lede og blive ledt

Tit er lederne omdrejningspunktet, når rammebetingelserne forandres eller driften er udfordret. Det er lederne, der på mange måder skal få politikernes beslutninger til at blive virkelighed helt nede på institutionsplan, uden at rammerne er til det. Det griber meget forstyrrende ind i ledelsesopgaven, og er et

angreb på ledernes autonomi. Det ser vi fx i kommunernes krav til brug af specifikke koncepter eller dokumentation, hvor det derigennem dikteres, hvordan personalets ressourcer skal fordeles, og hvilke værdier, der skal trækkes ned over det pædagogiske arbejde og MED-systemet.

Det skaber en form for krydspres hos de pædagogfaglige ledere, der bliver underlagt stramme vilkår for deres arbejde, mens det samtidig forventes, at de kan skabe rummelige rammer og trivsel for deres medarbejdere. Det skaber stor frustration hos lederne, når de på den ene side forventes at lede på én måde, men ikke selv kan forvente at blive ledt efter samme standard.

Dermed opstår der endnu en kompliceret opgave hos lederen, nemlig at de også i højere grad skal lede opad for at sikre indflydelse på deres egne og deres medarbejders arbejdsvilkår.

BUPL Hovedstadens lokale lederforening understøtter ledermedlemmerne i dette gennem sparring og vejledning.

Stigende mangel på pædagogfaglige ledere

Det øgede pres og de komplicerede arbejdsforhold gør det mindre attraktivt at blive leder. Der begynder for alvor at mangle pædagogfaglige ledere. Det er i sig selv alarmerende, og særligt i en tid, hvor vi kæmper for at tiltrække og tilknytte pædagoger, hvis motivation og arbejdsglæde bl.a. afhænger af god ledelse.

Ledernes ytringsfrihed og psykologiske tryghed skal sikres

Kommunerne og forvaltningernes stramme styring af ledernes opgaver har også betydning for vores fundamentale demokrati og ledernes opfattede mulighed for at påvirke og kritisere deres vilkår offentligt. BUPL har i lang tid haft svært ved at få vores pædagogfaglige ledere i tale af frygt for at risikere deres status og fremtidige karriere.

Vi oplever desværre til stadighed, at nogle kommunale chefer har en forestilling om, at man kan begrænse de pædagogfaglige ledere i, hvad de må sige højt – og det smitter indbyrdes lederne i mellem, hvor det for nogle føles som at blive spillet ud mod hinanden. Men det er ulovligt at sætte mundkurv på sine ansatte, og BUPL Hovedstaden vil gå langt for medlemmerne. De pædagogfaglige lederes vilkår og ytringsfrihed skal sikres, uden det får karrieremæssige konsekvenser.

Det er et alvorligt tab for alle, når kritisk information ikke kommer frem. Når velfærden generelt er så presset, og vores område som beskrevet er under et voldsomt tryk, så bliver

det kun endnu vigtigere, at der er psykologisk tryghed i hele ledelsesstrengen, og der ikke bliver skabt en tendens til selvcensur.

Ledernes erfaringer skal tværtimod tages alvorligt og synliggøres. Der skal være en kultur, hvor man kan stå på mål for det, man mener. Det forudsætter psykologisk tryghed at turde det, uanset om man er pædagogfaglig leder eller pædagog.

BUPL Hovedstaden vil understøtte de pædagogfaglige ledere i at give deres holdninger og faglighed en klar stemme. Fagforeningen vil konkret gå ind i arbejdet med at forbedre vilkårene og det arbejde, der mange steder er på vej i en u hensigtsmæssig retning, eller hvor andre hensyn tilsyneladende vejer tungere end det pædagogiske og ledelsesfaglige hensyn. Det er vigtige elementer i en større diskussion om faglighed, behov for specialiserede viden og mindre administration. Ligeledes fortsætter vi med at sætte spørgsmålstejn ved, at ledere måles ud fra resultatet af deres budget frem for en trivselsmåling blandt børn og medarbejdere – og igen er det økonomien og ikke den pædagogiske opgave, der er i fokus hos kommunen.

BUPL Hovedstaden vil arbejde for at synliggøre ledernes arbejdsvilkår og søge politisk indflydelse for at skabe bedre rammer for et bæredygtigt og pædagogfagligt ledelsesrum.

SE ARRANGEMENTER
OG NYHEDER

 bupl.dk/hovedstaden

FØLG DIN
FAGFORENING

 facebook.com/BUPLHovedstaden

 instagram.com/BUPLHovedstaden

BUPL
HOVEDSTADEN